

2021

Memòria d'activitats
en el marc de les
Taules de voluntariat
als Parcs Naturals

Continguts

PRESENTACIÓ

/4

DADES DE L'ANY

/6

ACTIVITATS DESTACADES

/8

PRESENTACIÓ

El desplegament del Pla Estratègic d'Educació i Voluntariat Ambiental als Parcs Naturals de Catalunya va donar lloc a la creació de les primeres Taules de Voluntariat al desembre de 2020.

Aquestes Taules són els espais per garantir la participació ciutadana coordinada amb els parcs, així com una planificació d'accions del voluntariat coherents amb els objectius i les línies de gestió dels parcs naturals, i fer seguiment de les actuacions relacionades amb el voluntariat previstes al Programa d'educació ambiental i voluntariat que tenen definits.

Taula de voluntariat dels Espais Naturals de Protecció Especial de l'Empordà:

aplega el Paratge Natural d'Interès Nacional de l'Albera, el Parc Natural de Cap de Creus, el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, i el Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter. Hi formen part, de moment, més de 20 entitats, tals com la IAEDEN, l'APNAE, Associació La Sorellona, la Fundació Catalana de l'Esplai, SUBMON, SOS Costa Brava, Salvem Empordà, Escoltes ("Xiprers al vent" de Figueres, "Els Xots" de Castelló d'Empúries, etc.), Casals d'estiu del Consell Comarcal de l'Alt Empordà, Associació Platges Netes de Llançà, Amics de la Natura de Cadaqués, Amics de Sant Silvestre, Via Pirena, Amics de Santa Caterina, Associació l'Escala Cívica, Gent del Ter, Cercle Català d'Història, Associació Salvem Platja de

Pals, Adrinoc Col·labora per paisatge (Alt Empordà), Associació Mar i Muntanya d'Amics de l'Estartit, Projecte Desembossa't (Camp d'Aprenentatge d'Empúries), TOT més Net (Grup de joves de Torroella de Montgrí) i La Brigada del Salabret de l'Escala.

Taula de voluntariat del Parc Natural del Delta de l'Ebre:

en formen part, de moment, les entitats Associació de Voluntaris del Parc Natural del Delta de l'Ebre, Associació Picampall, SEO/BirdLife, Fundació Catalunya la Pedrera, Fundació Plegadis, Institut Català d'Ornitologia (ICO), Societat Catalana d'Anellament, GEPEC-EdC, Voluntaris de la Caixa a les Terres de l'Ebre i la Jove Cambra Internacional (JCI) d'Amposta.

"Ampliar la conscienciació de les persones" i "augmentar la participació individual i col·lectiva en la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat" són dos objectius de l'estratègia catalana de patrimoni natural i biodiversitat **ESNATURA**. Per això s'han dut a terme accions directament relacionades amb l'educació i el voluntariat ambiental, tal com l'articulació dels programes amb els espais naturals. És en aquesta estratègia on s'emmarca precisament el **Pla Estratègic 2019-2022 d'Educació Ambiental i Voluntariat Ambiental als Parcs Naturals de Catalunya**.

La creació de les Taules permet crear complicitats i sinergies, tal com mostra la gran participació d'entitats que ja s'hi han sumat, tant a les Terres de l'Ebre com a l'Empordà.

En aquesta memòria, es fa un recull del resultat del primer any de funcionament de les Taules de voluntariat als Parcs Naturals.

Dades de l'any

Voluntariat

71
ACTIVITATS

895
PARTICIPANTS

TAULES DE VOLUNTARIAT

Parc Natural del Delta de l'Ebre

28

246

Espais Naturals de Protecció Especial de l'Empordà

43

647

TIPOLOGIA ACCIONS

19% Ciència ciutadana i natura

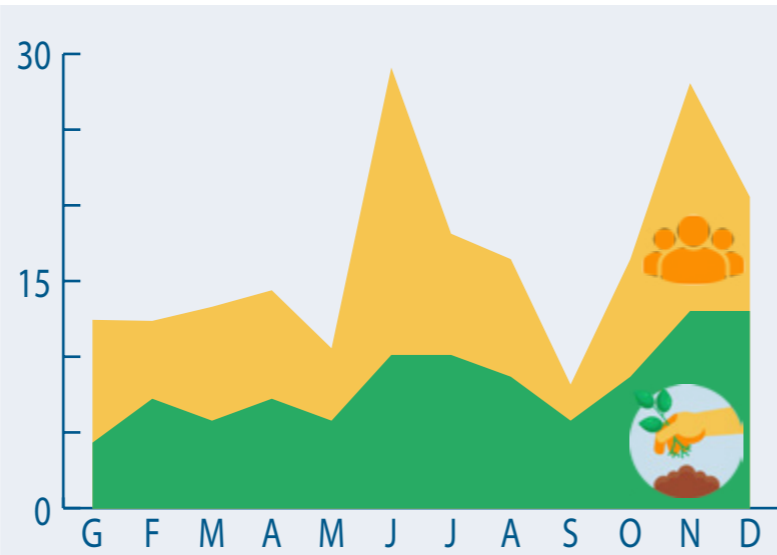
39% Conservació i restauració del medi natural

39% Recollida de residus

Suport a l'ús públic, sensibilització i educació ambiental

3%

% activitats i participants per mes

Serveis comunitaris

5 Parc Natural del Delta de l'Ebre **248** estudiants

Camps de Treball

3 Parc Natural de Cap de Creus **85** participants

Les taules de voluntariat ambiental del 2021 han estat formades per un total de

32 entitats

22 entitats actuen als Espais de Protecció Especial de l'Empordà

10 entitats actuen al Parc Natural del Delta de l'Ebre

Paratge Natural d'Interès Nacional de l'Albera

Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà

Parc Natural de Cap de Creus

Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter

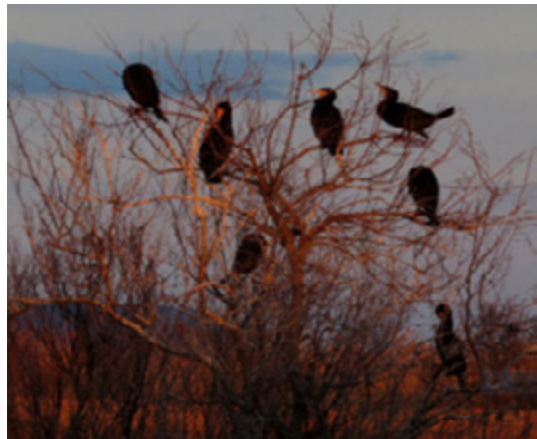
Parc Natural del Delta de l'Ebre

Activitats destacades

Ciència ciutadana i natura

CENS D'AJOCADORS D'AUS HIVERNANTS

APNAE, Associació d'Amics del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà

Quan comença l'hivernada dels ocells aquàtics, al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà es fa el cens mensual de les espècies d'ocells que s'ajunten al vespre per crear ajocadors i passar la nit agrupats.

L'objectiu d'aquest cens és fer el recompte d'aquests ajocadors per recollir les dades de les poblacions d'esplugabous, corbs marins i arpelles, entre d'altres.

PROJECTE RECUPERA PINNA

Associació de voluntaris del Parc Natural del Delta de l'Ebre

En el marc del projecte Recupera Pinna s'han fet sortides de seguiment de nacres al Trabucador de Sant Carles de La Ràpita.

El projecte té l'objectiu principal de saber en quin estat es troben les poblacions actuals de nacres i fer-ne un cens real amb el suport de persones voluntàries. Un cop fet un diagnòstic inicial de l'estat de les poblacions, es traslladaran els individus que es troben en zones de risc a llocs segurs.

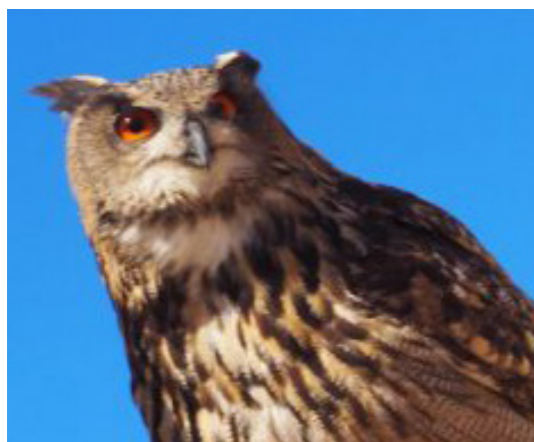

CENS DE DUC

Parc Natural de Cap de Creus, en col·laboració amb APNAE i IAEDEN

El Parc Natural de Cap de Creus té una de les densitats més gran de duc a Catalunya.

Per conèixer com evolucionen els territoris es fan censos simultanis a tot el Parc. L'objectiu del cens és detectar les diferents parelles de duc que crien a la zona del parc.

Conservació i restauració del medi natural

JORNADES DE RESTAURACIÓ D'HÀBITATS

SEO/BirdLife

A la finca Riet Vell s'ha recuperat una llacuna que es manté inundada permanentment tot l'any, afavorint les espècies aquàtiques durant l'assecat hivernal dels camps d'arròs del delta.

Riet Vell al Delta de l'Ebre és una finca demostrativa que conjuga agricultura ecològica, conservació de la biodiversitat i es recuperen hàbitats de zones humides del Delta de l'Ebre amb criteris d'investigació aplicada.

RETIRADES D'ESPÈCIES EXÒTIQUES INVASORES

Associació La Sorellona

En el marc del programa de voluntariat de Decathlon, La Sorellona ha organitzat jornades per extreure espècies invasores, unglas de gat i nàiades, amb l'objectiu de reduir-ne la densitat de població al Far de S'Arnella, al Parc Natural del Cap de Creus.

MANTENIMENT DELS OBSERVATORIS DE L'ALFACADA

Picampall

Els observatoris d'ocells a la llacuna de l'Alfacada són una important reserva de biodiversitat del Delta de l'Ebre.

Picampall ha organitzat diverses jornades de voluntariat durant l'any amb l'objectiu de mantenir en bon estat aquests espais. Les taques principals han estat endreçar, pintar i netejar les casetes d'anellament i observació.

Recollida de residus

RECOLLIDA DE RESIDUS DE L'ENTORN

Associació Amics de la Natura de Cadaqués

Cada primer diumenge de mes durant tot l'any l'Associació Amics de la Natura de Cadaqués ha organitzat una neteja de brossa d'entorns del Parc Natural de Cap de Creus.

Recullen aproximadament uns 40 quilograms de residus i compten amb la participació d'unes 15 persones cada jornada.

NETEJA VERDA

Grup Verd l'Omeda

Al Parc Natural del Delta de l'Ebre, concretament a la zona de Lligallos i Camarles, el Grup Verd l'Omeda ha organitzat jornades de recollida de residus.

L'origen principal d'aquests és orgànic, han recollit uns 500 quilograms de deixalles, entre elles han identificat 320 kg de llaunes, plàstics i envasos, i 180kg de restes.

NETEJA DE LA GOLA DEL TER

Associació Salvem la Platja de Pals

La Gola del Ter no pot absorbir més residus i el mar on desemboca tampoc. Per aquest motiu, l'Associació Salvem la Platja de Pals ha organitzat una neteja popular en la qual destaquen haver recollit prop de 150 ampolles de vidre de diferents mides, i també força envasos de medicaments.

ACTUEM PER LA NATURA, FEM VOLUNTARIAT ALS PARCS NATURALS

Per celebrar el dia internacional del voluntariat, sota el lema «Actuem per la natura, fem voluntariat als parcs», el 12 de desembre, es van organitzar 5 accions de retirada de plantes exòtiques invasores en les que van participar una

seixantena de persones de totes les edats.

Aquesta activitat ha estat la primera acció coordinada de voluntariat organitzada per les Taules de voluntariat als Parcs Naturals de l'Empordà i el Delta de l'Ebre.

Parc Natural del Delta de l'Ebre (PNDE)
Associació de voluntaris del PNDE

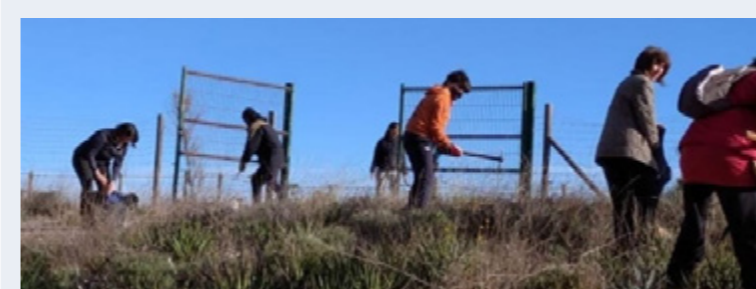
Parc Natural de Cap de Creus
Associació La Sorellona

Aiguamolls de l'Empordà
APNAE

Parc Natural de l'Albera
Som Mar

Parc Natural Montgrí, Illes Medes i Baix Ter
Associació Salvem la Platja de Pals

Altres activitats realitzades als Parcs

PROJECTE LIBERA

Grup d'Estudis i Protecció dels Ecosistemes Catalans (GEPEC - EdC)

Del novembre de 2020 al juny de 2021 GEPEC ha dut a terme diverses accions en el marc del Projecte Libera, el qual busca combatre els efectes del temporal Glòria i l'ocupació d'espècies invasores al Parc Natural del Delta de l'Ebre.

Les activitats organitzades han comptat amb la participació de 134 persones, concretament 110 escolars, 12 alumnes de l'Escola Agrària d'Amposta i 12 voluntaris puntuals. Aquesta tasca s'ha realitzat en col·laboració amb el Parc Natural del Delta de l'Ebre, l'Escola Agrària Amposta, l'Escola Mediterrani, l'Ajuntament Ampolla, l'Associació St Jordi de l'Ampolla i SEO/BirdLife.

CAMINADES

Grup d'Art i Treball de la Jonquera i Cercle Català d'Història

Al Paratge Natural d'Interès Nacional de l'Albera i al Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter, s'han organitzat 13 caminades que han comptat amb la participació de 659 persones.

S'han fet visites guiades al jaciment arqueològic de l'antiga vila marinera de Pals per a conscienciar sobre els valors del parc natural i el patrimoni històric, caminades nocturnes per Estanys i Capmany i caminades al monument megalític del mas Baleta, entre d'altres.

2021

Memòria d'activitats en el marc de les Taules de Voluntariat dels Parcs Naturals

#VoluntariatAlsParcs